

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Esnaf, Sanatkarlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Sayı : E-59244783-251.02-00079974588
Konu : İntibak İşlemleri

GENELGE
(2022/4)

Bilindiği üzere 7339 sayılı Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 26/10/2021 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Kanunla 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'na eklenen Geçici Madde 9; “Kooperatifler ve üst kuruluşları, anasözleşmelerini en geç üç yıl içinde bu Kanun hükümlerine intibak ettirmek zorundadır. Anasözleşmelerini intibak ettirmeyen kooperatif ve üst kuruluşları dağılmış sayılır.” hükmünü haizdir. Söz konusu intibak sürecinde kooperatif ve üst kuruluşlarına rehberlik edilmesi, 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuatta gerçekleşen değişikliklere uyum sağlanması amaçlarıyla Bakanlığımızca örnek anasözleşmeler güncellenmiştir.

Bu kapsamda, Bakanlığımız yetki alanında hali hazırda kurulu kooperatiflerin intibak işlemleri için 26 adet örnek anasözleşme hazırlanarak Bakanlık Makamının 31/05/2022 tarihli ve 75094583 sayılı Onayı ile yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu yeni örnek anasözleşmeler 23/08/2022 tarihi itibarıyla Merkezi Sicil Kayıt Sistemi'ne (MERSİS) ve Bakanlığımız internet sitesine yüklenmiştir.

Kooperatiflerin 26 Ekim 2024 tarihine kadar yapacakları intibak işlemleri için hizmetin yerinden, hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesi için Valiliklere verilen yetkiye ilişkin hususlara aşağıda yer verilmiştir.

1- İntibak Edecek Kooperatifler

Bakanlık Makamı'nın 31/05/2022 tarihli Onayına istinaden yürürlüğe konulan yeni örnek anasözleşmeler 23/08/2022 tarihinde MERSİS'e ve Bakanlığımız internet sitesine yüklenmiştir. Bu tarihten önce MERSİS üzerinden başlattıkları kuruluş işleminde hazırladıkları veya Bakanlığımız internet sitesinden indirdikleri eski anasözleşmeler ile Bakanlığımızdan ya da ilgili Ticaret İl Müdürlüğü'nden aldıkları izne istinaden kurulan yahut Bakanlığımız yetki alanındaki bir kooperatif anasözleşmesini tümüyle kabul ederek kooperatif amaç ve faaliyetini değiştiren (örneğin konut yapı kooperatifinden site işletme kooperatifine dönüşen) tüm kooperatiflerin intibak etmesi zorunludur.

Bu kapsamda 23/08/2022 tarihinden önce kuruluşu veya Bakanlığımız yetki alanındaki bir kooperatife dönüşümü tescil ve ilan edilmiş olan her kooperatif kesin olarak intibak etmekle yükümlüdür. Bu tescil ve ilan işlemi söz konusu tarihi takip eden 6 aylık süre içerisinde gerçekleştirilmiş olan ve bu sebeple intibakla yükümlü olup olmadığı hususunda tereddüde düşen kooperatif yönetimlerinin, üzerinde izin merciin mührü ile yetkili amirin kaşesi ve imzası bulunan mevcut anasözleşmeleri ile ilgili Valiliğe (Ticaret İl Müdürlüğü) başvurmaları halinde anasözleşme incelenerek söz konusu tereddüt giderilecektir. Anasözleşme kontrol edildiği halde tereddüdün devam etmesi durumunda konu sonuçlandırılmak üzere Genel Müdürlüğümüze iletilecektir.

İntibak işlemi hukuki durumu faal olan kooperatifler tarafından gerçekleştirilecek olup, tasfiye halindeki kooperatifler genel kurullarında tasfiyeden dönüş kararı almadıkça; münfesihi durumda olanlar faaliyetlerinin devam ettiği yönünde, terkin ve re'sen terkin durumundaki kooperatifler ise kooperatifin ihyası yönünde mahkeme kararı getirmediikleri sürece intibak işlemi gerçekleştirilmeyecektir. Bu durumdaki kooperatiflerin intibak talepleri Genel Müdürlükçe sonuçlandırılacaktır.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 71EAED20-4A87-4211-BA14-001BE67C865B

Adres: Dumlupınar Bulvarı No:151 Ek Bina Kat:3 Oda:06

Telefon No: 03124494753 Faks No: 03124494787

e-Posta: f.dag@gtb.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

FERHAT DAĞ

Ticaret Uzmanı

Telefon No: 03124494753

2- İntibak İşlemlerinde Yetki Devri

Aşağıda yer verilen kooperatiflerin, kendi türlerine ait yeni örnek anasözleşmeye intibak etmeleri ve daha önce izin verilmiş olup hali hazırda yürürlükte olan mevzuatla çelişmeyen değişiklikler dışında yeni örnek anasözleşmeyi aynen kabul etmeleri kaydıyla yapacakları intibak taleplerinin ilgili Valiliklerce (Ticaret İl Müdürlüğü) sonuçlandırılması uygun görülmüştür:

- a) Bilimsel araştırma ve geliştirme kooperatifi,
- b) Çocuk bakım hizmetleri,
- c) Deniz yolcu taşıma kooperatifi,
- ç) Deniz yük taşıma kooperatifi,
- d) Eğitim kooperatifi,
- e) Fikri mülkiyet hakları ve proje danışmanlığı kooperatifi,
- f) Gayrimenkul işletme kooperatifi,
- g) Hizmet kooperatifi,
- ğ) İşletme kooperatifi
- h) Kadın girişimi üretim ve işletme kooperatifi,
- ı) Karayolu yolcu taşıma kooperatifi,
- i) Karayolu yük taşıma kooperatifi,
- j) Küçük sanat kooperatifi,
- k) Pazarcılar işletme kooperatifi,
- l) Sağlık hizmetleri kooperatifi,
- m) Site işletme kooperatifi
- n) Taşıma ve işletme kooperatifi,
- o) Temin tevzi kooperatifi,
- ö) Tedarik ve dağıtım kooperatifi,
- p) Turizm geliştirme kooperatifi,
- r) Tüketim kooperatifi,
- s) Üretim ve pazarlama kooperatifi (Tütün üretim ve pazarlama kooperatifi hariç),
- t) Yaş sebze ve meyve pazarlama kooperatifi.

3- İntibak İzin İşlemleri Yürütülürken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

a) İntibak Esnasında Değiştirilebilecek Anasözleşme Maddeleri

İntibak işlemi esnasında başvuruçuların bu yönde irade göstermeleri halinde;

- i) kooperatif türünün (örneğin kadın girişimi üretim ve işletme kooperatifinden üretim ve pazarlama kooperatifine) değiştirilmesi,
- ii) kooperatif unvanının (S.S. 1 nolu Ankara Taşıma ve İşletme Kooperatifi'nden S.S. Ankara Taksiciler Taşıma ve İşletme Kooperatifi'ne) değiştirilmesi,
- iii) kooperatifin sermaye ve paylarına ilişkin maddelerin değiştirilmesi,
- iv) hukukun genel ilkelerine, teamüllere, Türk Ticaret Kanunu'na, Kooperatifler Kanununa ve kooperatifçilikle ilgili yürürlükteki diğer mevzuata aykırı olmamak kaydıyla anasözleşmenin başka maddelerinin (örneğin ortaklık şartlarına en az lise mezunu olmak kriteri eklemek gibi) değiştirilmesi mümkündür.

Ancak intibak işlemi esnasında kooperatifin merkezi değiştirilemez. Bu yönde irade gösteren kooperatiflerin intibak işlemini tamamladıktan sonra söz konusu değişiklik için gerekli işlemi Bakanlığımızın "Kuruluş ve Değişiklik İzin İşlemlerinin Yürütülmesi" konulu Genelgesinin "Madde Tadili İşlemlerinde Yetki Devri" başlıklı bölümünde yer verilen usul ve esaslara göre yapılması gerekir.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 71EAED20-4A87-4211-BA14-001BE67C865B

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Dumlupınar Bulvarı No:151 Ek Bina Kat:3 Oda:06

Telefon No: 03124494753 Faks No: 03124494787

e-Posta: f.dag@gtb.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:

FERHAT DAĞ

Ticaret Uzmanı

Telefon No: 03124494753

b) İntibak Esnasında Kooperatif Türünün Değiştirilmesi

İntibak işlemi esnasında kooperatif türünü değiştirmek isteyen yahut kendi türü için yeni örnek anasözleşme hazırlanmadığından (örneğin yayıncılık kooperatifleri) mecburen tür değiştirmek suretiyle intibak edecek olan kooperatiflerin intibak başvuruları Genel Müdürlüğümüzce sonuçlandırılacaktır.

Ancak motorlu taşıyıcılar kooperatifleri mevcut amaç ve faaliyetlerine göre taşıma sektörü için hazırlanan beş örnek anasözleşmeden (karayolu yolcu taşıma / karayolu yük taşıma / deniz yolcu taşıma / deniz yük taşıma / taşıma ve işletme) birine intibak edebilecek olup motorlu taşıyıcılar kooperatifinden bu türlerden birine yapılacak değişiklik işlemi ilgili Valiliklerce (Ticaret İl Müdürlüğü) sonuçlandırılacaktır.

c) İntibak Esnasında Unvan, Sermaye ve Payların Değiştirilmesi

Anasözleşmelerinin “unvan”, “sermaye” ve “paylar” başlıklı maddelerinde de değişiklik yaparak intibak işlemini gerçekleştirmek isteyen kooperatiflerin talepleri "Kuruluş ve Değişiklik İzin İşlemlerinin Yürütülmesi" konulu Genelgemizin “Kuruluş İzin İşlemleri” ve “Değişiklik İzin İşlemleri” başlıklı bölümlerinde yer alan unvan, sermaye ve paylar konularına ilişkin hükümlere uyulmak kaydıyla ilgili Valiliklerce (Ticaret İl Müdürlüğü) sonuçlandırılacaktır.

ç) Örnek Anasözleşmenin Dışına Çıkılarak Yapılacak İntibak Başvuruları ve Daha Önce Alınan İzinler

İntibak işlemi esnasında anasözleşmenin önceki başlıkta sayılan maddelerinden farklı maddelerinde değişiklik yapılması da mümkündür. Bu yönde irade gösteren kooperatiflerin başvuruları herhangi bir işlem yapılmadan sonuçlandırılmak üzere Genel Müdürlüğümüze iletilecektir.

Ancak mevcut anasözleşmesi daha önce Genel Müdürlüğümüzce verilen kuruluş veya değişiklik iznine binaen izni aldığı dönemdeki örnek anasözleşmelerden farklı olan ve Genel Müdürlüğümüzce verilen izni belgeyle kanıtlayan kooperatiflerin bu izinlere konu farklılıkları yeni anasözleşmeye derç ederek yapacakları intibak başvuruları ilgili Valiliklerce (Ticaret İl Müdürlüğü) sonuçlandırılacaktır.

Örneğin anasözleşmesinin “Ortaklık şartları” başlıklı 10 uncu maddesine yeni bir fıkra olarak “Ankara’da ikamet etmek” şartını eklemek için Genel Müdürlüğümüzden daha önce madde tadili izni almış ve konuyu genel kurulunda görüşerek kabul etmiş bir kooperatifin bu hususu yeni anasözleşmesine derç ederek yapacağı intibak başvurusu ilgili Valilikçe (Ticareti İl Müdürlüğü) sonuçlandırılabilir.

Aynı şekilde anasözleşmesinin “Amaç ve faaliyet konuları” başlıklı altıncı maddesine eklemeler yaptığı için kuruluş izni Genel Müdürlüğümüzce verilen bir karayolu yolcu taşıma kooperatifinin bu maddedeki eklemeleri aynen yeni anasözleşmesine derç etmek suretiyle yapacağı intibak başvurusu da ilgili Valilikçe (Ticareti İl Müdürlüğü) sonuçlandırılabilir.

4- İntibak İzin İşlemlerinde Kooperatiflerden İstenilecek Belgeler

İntibak amaçlı anasözleşme değişikliği izni başvurularında, kooperatif dilekçesi ekinde aşağıdaki belgeler izin merciine sunulur:

- Kooperatif yönetim kurulu kararının noter onaylı örneği,
- İmza sirküleri,
- Mevcut anasözleşmesinin bir örneği,
- İntibak edilecek anasözleşme (6 adet),
- Diğer belgeler.

a) Dilekçe

Dilekçe güncel tarihli olmalıdır ve kooperatif kaşesi altında kooperatifi temsile yetkili kılınmış en az iki kişi tarafından imzalanmalıdır. Bu dilekçede kooperatif anasözleşmesinin yeni örnek anasözleşmeye intibakının talep edildiği açıkça belirtilir.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 71EAED20-4A87-4211-BA14-001BE67C865B

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Dumlupınar Bulvarı No:151 Ek Bina Kat:3 Oda:06

Telefon No: 03124494753 Faks No: 03124494787

e-Posta: f.dag@gtb.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:

FERHAT DAĞ

Ticaret Uzmanı

Telefon No: 03124494753

b) Yönetim Kurulu Kararı

İntibak izni için sunulacak yönetim kurulu kararında intibak edilecek anasözleşmenin Bakanlıkça yayımlanan hangi türe ait örnek anasözleşme olacağı açıkça belirtilir.

Yeni anasözleşmede örnek anasözleşmenin dışına çıkılan maddeler var ise bu maddelerin numaraları yönetim kurulu kararında belirtilir.

Başvuru dosyasında bu kararın **noter** onaylı örneği sunulur.

c) İmza Sirküleri

Görevdeki yönetim kuruluna ait Ticaret Sicili Müdürlüğü yahut noterde düzenlenmiş kooperatifi temsile yetkili olduklarını gösterir imza sirküleri başvuru dosyasında yer almalıdır.

ç) Anasözleşme Örneği

Kooperatifin hali hazırda kullandığı ve üzerinde kuruluş, anasözleşme değişikliği yahut intibak işlemi dolayısıyla izin merciinin mührü ve/veya izin merciinde görevli ilgili amirin kaşe ve imzası bulunan anasözleşmesinin bir örneği başvuru dosyasına eklenir.

d) Yeni Anasözleşme

Yeni anasözleşme Genelge ekinde yer alan Yönerge takip edilerek MERSİS üzerinde hazırlanmalıdır.

MERSİS üzerinde oluşturulan anasözleşme Ticaret Sicili Müdürlüğü (TSM) onayına gönderildikten sonra mezkur Yönergede gösterilen bölümden 6 nüsha çıktı alınarak tüm nüshaların her bir sayfası mevcut yönetim kurulu üyeleri tarafından imzalanır. Bu imza işlemi yönetim kurulu üyelerinin kendi aralarında yapacakları bir işlem olup, noter yahut TSM’de yetkilendirilmiş personel huzurunda **yapılmaz.**

Yeni anasözleşmenin “Unvan”, “Merkez”, “Sermaye”, “Paylar” ve varsa “Amaç ve faaliyet konuları” başlıklı maddesinde bulunan boşluklar doldurulurken “Kuruluş ve Değişiklik İzin İşlemlerinin Yürütülmesi” konulu Genelgemizin “Kuruluş İzin İşlemlerinde Dikkat Edilmesi Gereken Genel Hususlar” başlığında yer alan anasözleşmenin bu maddeleri ile ilgili hükümlere uyulup uyulmadığına dikkat edilir.

Yeni anasözleşmenin MERSİS’ten alınan çıktısında anasözleşmenin ilk yönetim kurulu ve ilk denetim kurulu başlıklı maddeleri ile kurucular listesi boş olarak gelecektir.

Bu bölümler mevcut yönetim kurulunca tükenmez kalem ile kuruluş anasözleşmesinde yer alan bilgilere göre doldurulacaktır. Bu bilgilere kuruluş anasözleşmesinde ulaşılabiliyorsa kurucuların TCKN, ad-soyad, sermaye bilgileri yazılır. Mevcut anasözleşmeden bu kişilerin söz konusu bilgilerine ulaşılamıyorsa yalnızca ad-soyad yazılması yeterlidir.

Kurucular ile ilk yönetim ve denetim kurulu üyelerinin ad-soyad bilgilerine de ulaşılamıyor ise başvuruçulardan konunun ilgili TSM nezdinde araştırılması istenir. Buradan da herhangi bir bilgi edinilememesi halinde bu bölümler boş bırakılarak intibaka izin verilir. Bu durumda söz konusu boşluğa “Kooperatifin mevcut yönetim kurulu olarak kurucu ortaklar ile ilk yönetim ve denetim kurulu üyelerine ait bilgileri ilgili TSM nezdinde araştırdığımızı ancak ulaşamadığımızı beyan ederiz” ifadesi elle yazılarak altı mevcut yönetim kurulu üyelerince imzalanır.

Otuzdan fazla ortak ile kurulmuş olan kooperatiflerin kurucu ortak listesini elle tek tek yazarak doldurmasına gerek yoktur. Kuruluş anasözleşmesinin kurucu ortak listesini fotokopi ile çoğaltarak yeni anasözleşmesinin sonuna eklemesi yeterlidir. Ancak eklenen bu listenin her bir sayfası da anasözleşmenin diğer sayfaları gibi mevcut yönetim kurulu tarafından imzalanır.

Bu bölümün kurucu ortaklarca yahut ilk yönetim ve denetim kurulu üyelerince imzalanmasına **gerek yoktur.**

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 71EAED20-4A87-4211-BA14-001BE67C865B

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Dumlupınar Bulvarı No:151 Ek Bina Kat:3 Oda:06

Telefon No: 03124494753 Faks No: 03124494787

e-Posta: f.dag@gtb.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:

FERHAT DAĞ

Ticaret Uzmanı

Telefon No: 03124494753

e) Diğer Belgeler

Mali rapor

Pay taahhüt edilmesi suretiyle (nakdi yolla) sermaye artırımını amacına yönelik olarak anasözleşmenin “Sermaye” ve “Paylar” başlıklı maddelerinde yapılacak değişiklikleri de içeren intibak izni başvurularında yukarıdaki belgelere ek olarak yeminli mali müşavir yahut serbest muhasebeci mali müşavir tarafından hazırlanacak rapor da izin mercine sunulur.

Bu raporda, ortaklar tarafından daha önce taahhüt edilen sermayenin tamamının ödenip ödenmediği ve sermayenin karşılıksız kalıp kalmadığı hususları ile kooperatif varlığına ilişkin tespitlere yer verilir.

Daha önce alınmış izinleri kanıtlayıcı belgeler

Bu Genelgenin “Örnek Anasözleşmenin Dışına Çıkılarak Yapılacak İntibak Başvuruları ve Daha Önce Alınan İzinler” başlıklı bölümünde yer alan hükümlere göre hazırladığı anasözleşme ile intibak edecek kooperatiflere ilgili Valilik (Ticaret İl Müdürlüğü) tarafından intibak izni verilebilmesi için kooperatiflerin daha önce Genel Müdürlüğümüzden aldığı izinleri belge ile kanıtlaması gerekmektedir.

Daha önce alınmış izinler aşağıdaki evraklardan duruma göre biri yahut bir kaçının başvuru evrakı arasında sunulması ile kanıtlanır:

- kuruluş yahut değişiklik izninin tescil ve ilan edildiği ticaret sicili gazetesi,
- üzerinde Genel Müdürlüğümüzün mührü ile ilgili amirin **kaşe ve ıslak imzası** bulunan kuruluş anasözleşmesi ya da anasözleşme değişiklik tablosu,
- değişiklik izninin görüşülerek kabul edildiği genel kurul toplantısına ait tutanak.

Kuruluş anasözleşmesinin sunulduğu durumlarda anasözleşme ekinde düzeltme beyanı bulunup bulunmadığına dikkat edilmesi gerekir.

Bilgi edinilmesini, 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun Geçici 9 uncu maddesi kapsamında yapılacak intibak izin işlemlerinin bu Genelge hükümleri çerçevesinde yürütülmesi hususunda gereğini rica ederim.

Necmettin ERKAN
Bakan a.
Genel Müdür

Ek: İntibak Anasözleşmesi Hazırlanma Yönergesi

Dağıtım:

81 İl Valiliği (Ticaret İl Müdürlüğü)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 71EAED20-4A87-4211-BA14-001BE67C865B

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Dumlupınar Bulvarı No:151 Ek Bina Kat:3 Oda:06

Telefon No: 03124494753 Faks No: 03124494787

e-Posta: f.dag@gtb.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:

FERHAT DAĞ

Ticaret Uzmanı

Telefon No: 03124494753

